

חכמת המבט לטווח הארוך

ג"י קיי רולינג, בזמן בו החלה לכתוב את הארי פוטר, הייתה "הכישלון הגדול ביותר שהכירה", לדבריה. היא הייתה גרושה, מובטלת, וסבלה מדיכאון. לקח לה שבע שנים לכתוב את הספר הראשון, והיא קיבלה מכתבי דחייה מ-12 הוצאות ספרים שונות, עד שעורך אחד הסכים לפרסם את הספר המוזר. התוצאה ידועה לכל: היא הפכה לאחת הנשים העשירות בעולם ונחשבת לסופרת המצליחה בכל הזמנים.

רולינג, שחיברה שבעה ספרים לפי שיטה מתוכננת מראש, היא דוגמה נפלאה לראייה ארוכת טווח.

בדור המדבר, הכשל החוזר של בני ישראל הוא בדיוק בעניין הזה. כל משבר מביא חלק מהעם לחרטה על עצם היציאה ממצרים, למרירות כלפי משה, לתחושת קריסה. שני החטאים הגדולים, המרגלים והעגל, היו נגועים בראייה לטווח קצר, לעכשוויזם.

מי לא חי כך?

"אותו הדור היו הנשים גודרות מה שהאנשים פורצים, שכן את מוצא שאמר להן אהרן (שמות לב, ב): פָּרְקוּ נְזָמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשֵׁיכֶם, וְלֹא רָצוּ הַנְּשִׁים וּמָחוּ בְּבַעֲלֵיהֶן, שֶׁנֶּאֱמַר (שמות לב, ג): וַיִּתְּפְּרְקוּ כָּל הָעָם אֶת נְזָמֵי הַזָּהָב וְגו', וְהַנְּשִׁים לֹא נִשְׁתַּתְּפוּ עִמָּהֶן בְּמַעֲשֵׂה הָעֵגֶל, וְכֵן בְּמַרְגְּלִים שֶׁהוֹצִיאוּ דָבָה (במדבר יד, לו): וַיִּשְׁבּוּ וַיְלִינוּ עָלָיו אֶת כָּל הָעֵדָה" (במדבר רבה כא י).

הנשים, אלה שבשעבוד מצרים מצאו כוחות על אנושיים לקיים חיי משפחה, לעודד בעלים שבורי גוף ולב, ולהרות ילדים בימי כאב של השלכת תינוקות ליאור, אותן נשים רואות רחוק במבט אופטימי גם כאשר משה נעדר. הן אינן חוטאות בעגל. וגם כאשר המנהיגים מואסים בארץ חמדה, הן מכוונות לנחול בה נחלה לטווח הארוך.

על רקע זה, חז"ל מתארים את בנות צלפחד כמתפלמסות עם בית דינו של משה פולמוס הלכתי: תָּנָא בְּנוֹת צֶלְפָּחַד חִכְמָנִיּוֹת הֵן דִּרְשָׁנִיּוֹת... מְלַמֵּד שֶׁהָיָה מִשָּׁה רַבִּינֵי יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ בְּפִרְשֵׁת יְבָמָיו... אָמְרוּ לוֹ אִם כֵּבֵן אָנֹכִי חֲשׁוּבִין תְּנָה לָנוּ נַחֲלָה כֵּבֵן. אִם לֹא תִתְּיָבֵם אֲמַנּוּ... (בבא בתרא קיט ב)

הן מוצגות כתלמידות חכמים, וטענתן (המוזרה...) מחביאה את אותו מבט ארוך הטווח: כשם שיש ערך לדורות, ערך נסתר, בהמשך לנשמתו של אב שנפטר ללא בנים, בדיוק כך יש ערך לנחלתו של אדם שנפטר אחרי יציאת מצרים, אך בטרם הכניסה לארץ ישראל.

ערך לטווח הארוך.

בני בניו ישבו על נחלתו ויגשימו את הווייתו. זה יהיה מעין מעשה של יבום לטובת זהותו של הנפטר, שתבוא לידי ביטוי לדורות.

נשות דור המדבר חכמניות היו. גם בעולם שבו יש מי שמתערער, יש מי שטועה שמה שנראה לעין בהווה זה מה שיש ותו לא, הן מלמדות שתמיד חשוב להתבונן קדימה, לתכנן עתיד. תמיד יש לבנות לטובת הדורות שעוד יבואו בהמשך הדרך.

הרבנית חוה כוכב (מנסבר)

מרצה במכללת חמדת הדרום, מנחת הורים וזוגות וחברת בוחרים במשפחה

בוחרים
במשפחה

"בוחרים במשפחה" - ארגון חברתי ששם לו למטרה לחזק ולקדם את ערכי המשפחה בחברה ובמדינה, מול מגמות הפירוק של התא המשפחתי בארץ ובעולם